

בית משפט השלום באשדוד

תא"מ 38707-03-20 שירביט חברה לביטוח בע"מ נ' הבונה אבו ענזה בע"מ

בפני כב' הרשם הבכיר ערן אביטל

התובעת
שירביט חברה לביטוח בע"מ
באמצעות ב"כ עו"ד יוסי אברהם

נגד

הנתבעת
הבונה אבו ענזה בע"מ
באמצעות ב"כ עו"ד מטלקה ג'מיל

חקיקה שאוזכרה:

[חוק הבוררות, תשכ"ח-1968: סע' 4, 5, 45 ג\)](#)

[חוק חוזה הביטוח, תשמ"א-1981: סע' 62](#)

החלטה

האם חברת ביטוח התובעת שהגישה תביעת תחלוף היא בגדר "חליף" על פי [חוק הבוררות](#)?
זו השאלה הדורשת הכרעה במסגרת החלטה זו.

העובדות הצריכות לעניין

1. בתאריך 18/3/20, הגישה התובעת תביעה בסדר דין מהיר בסך 33,442 ₪ נגד הנתבעת. בכתב התביעה טענה התובעת שהיא ביטחה בית מגורים חדש שנבנה על ידי הנתבעת ושאוכלס בידי מבוטחיה (ה"ה יוסף ושירן אוחיון, להלן: "המבוטחים") במהלך חודש מרץ 2016.

2. כתוצאה מהופעת מוקדי רטיבות בבית המבוטחים, שילמה להם התובעת תגמולי ביטוח וזאת לאחר שנקבע שהגורם לרטיבות הוא נזילה מצינור מים בפרוזדור קומת הכניסה בבית. לכן, לשיטת התובעת, קמה לה זכות התחלוף להגשת תביעה נגד הנתבעת וזאת משום שזו בנתה והתקינה את צינור המים שדלף.
3. הנתבעת הגישה בקשה לעיכוב הליכים ולהעברת התביעה להידון בפני בורר לצד עתירה למתן ארכה להגשת כתב הגנה וזאת, בהתאם לסעיפים [14 – 5 לחוק הבוררות](#), תשכ"ח-1968 (להלן: "חוק הבוררות").
4. לטענת הנתבעת, היא כרתה הסכם עם המבוטחים לבניית ביתם בשכונת ממשית בדימונה. בהסכם נקבעה תניית בוררות, המסמיכה את האדריכל שתכנן את הפרויקט, או כל בורר אחר שיוסכם על שני הצדדים, לדון בכל מקרה של סכסוך או חילוקי דעות ביחס לביצוע הסכם הבנייה, או הנובע ממנו. להלן נוסח תניית הבוררות המלא:

"בכל מקרה של סכסוך או חילוקי דעות, שהתגלעו בין הצדדים בקשר עם חוזה זה, או כל עניין הנובע ממנו, ואשר אינו ניתן להכרעה על ידי משא ומתן בין הצדדים, יובא להכרעת בורר. הקבלן מסכים מראש לקבל כבורר דן יחיד את האדריכל, לפי בחירת המזמין, או בורר אחר שיוסכם על שני הצדדים. והיה אם הוגשה תביעה לבורר על ידי אחד הצדדים, לא יפגע הדבר בעניין תיקון או ביצוע עבודות הבניה על ידי הקבלן, ובשום אופן לא יסיק או ישהה הקבלן את ביצוע העבודות".

5. הנתבעת טוענת, כי אף על פי שהתובעת לא הייתה צד להסכם בין הנתבעת למבוטחים בקשר לבניית הבית, הרי שמאחר שמדובר בתביעת "תחלוף" לפי [סעיף 62 לחוק חוזה ביטוח](#), תשמ"א-1981, בהגישה את תביעת התחלוף, הרי שהתובעת נכנסת בנעלי המבוטחים והיא מהווה "חליף" בהתאם [לסעיף 4 לחוק הבוררות](#). עוד טוענת הנתבעת ששומה על ביהמ"ש לעכב את בירור התביעה, שכן, יש להעביר את בירור הסכסוך לדיון בפני בורר.
6. התובעת התנגדה לבקשה לעיכוב ההליכים ולהעברת העניין לבוררות. לטענתה, מדובר בתביעת שיבוב בגין נזקי מים וביתר דיוק תביעה "בגין צינור שדלף". לשיטת התובעת, היא אינה צד להסכם שנכרת בין מבוטחיה לנתבעת ומכל מקום, מטרת תניית הבוררות הייתה לפתור בעיות ומחלוקות בקשר לביצוע עבודות הבניה, אך לא ביחס לתקופה שלאחר אכלוס בית המגורים. התובעת הוסיפה, כי תניית הבוררות חלה על עילה חוזית ולא על תביעה מכוח זכות התחלוף המוקנית לתובעת ומשלא קיימת [בסעיף 4 לחוק הבוררות](#) הגדרה ברורה של המונח "חליף", הרי שהיא אינה נכללת תחת החיוב הכרוך בתניית הבוררות.

7. עוד טענה התובעת, כי בענייננו יש להחיל את סעיף [5 \(ג\) לחוק הבוררות](#) לפיו בית המשפט רשאי שלא לעכב את ההליכים אם ראה טעם מיוחד שהסכסוך לא יידון בבוררות, שכן אין היגיון להעביר את הסכסוך להכרעת אדריכל "המחוסר כל ידע בתחום הנזיקין".

דיון והכרעה

8. [סעיף 4 לחוק הבוררות](#) קובע, כי:

"הסכם בורות וסמכותו של בורר על פי כוחם יפה גם לגבי חליפיהם של הצדדים להסכם, וסמכותו של בורר על פי הסכם בורות מופנית גם לבורר חליף והכל כשאינן כוונה אחרת המשתמעת מן ההסכם".

9. המונח "חליף" לא הוגדר [בחוק הבוררות](#), עם זאת הדין יצק לו תוכן ובמקרה דנא יש לבחון אם חברת ביטוח נחשבת כחליף של המבוטח לצורך החלת תניית בורות (ראו: ישראל שמעוני [דיני בורות אופק חדש בבוררות](#) כרך א (2019) בעמ' 23).

10. בהמ' (י-ם) דנלי א.מ. פיננסיים בע"מ נ' מנורה חברה לביטוח בע"מ (פורסם בנבו, 4.6.97, להלן: "עניין דנלי"), נדונה פרשנות המונח "חליף" ושם נקבע, כי "חליף" הוא "דבר הבא במקום קודמו". בעניין דנלי נקבע שחברת ביטוח זכאית להיכנס לנעליו של המבוטח ולתבוע במקומו את המזיק, אולם זכות השיבוב העומדת לחברת הביטוח אין בה כדי למנוע מהמזיק לטעון נגדה את כל טענות ההגנה שהיו לו כנגד המבוטח. מאחר שחברת ביטוח נחשבת כחליף של המבוטח, היא כפופה לאותו סעיף בורות בהסכם ביניהם (ראו יישום ההלכה בענין דנלי בתא"מ [52641-11-12 איילון חברה לביטוח בע"מ נ' דוד צ'פניק ובניו בע"מ](#) (10.10.13)).

11. לפיכך, יש לקבוע שחברת הביטוח היא "חליפתה" של מבוטחיה ובהתאם [לסעיף 4 לחוק הבוררות](#), תניית הבוררות חלה עליה ומחייבת גם אותה.

12. מעיון בתניית הבוררות גופה נחזה, כי המבוטחים והנתבעת הסכימו שזו מחייבת ומקבלת תוקף, כל אימת שמתגלה סכסוך ביניהם בקשר להסכם ביצוע העבודות, או הנובע ממנו. אני סבור שאם המבוטחים היו מגישים תביעה עצמאית נגד הנתבעת, כי אז תניית הבוררות הייתה חלה. מאחר שהתובעת באה בנעליהם, בהיותה חליפתם, התנייה מחייבת גם אותה.

13. אשר לטענת התובעת לפיה יש להחיל את הוראת [סעיף 5 לחוק הבוררות](#) המאפשר לבית המשפט שלא להורות על עיכוב הליכים (אם מצא "טעם מיוחד" שהסכסוך לא יידון לפני בורר), בניגוד לסברת ב"כ המלומד של התובעת, איני סבור שדיון לפני אדריכל הוא בגדר חוסר היגיון. אדרבא-מאחר שמדובר בכשל נטען בצינור שגרם

לרטיבות, ייתכן שגורם מקצועי בתחום הבנייה יקדם את עניינם של הצדדים ואף יחסוך בהוצאות. כמו-כן, תניית הבוררות מאפשרת לצדדים לפנות לבורר שאינו אדריכל וזאת בהסכמה.

14. מכל האמור לעיל, בקשת הנתבעת מתקבלת. בהתאם להוראת [סעיף 5 לחוק הבוררות](#), אני מורה על עיכוב ההליכים בתובענה שלפניי והעברתה להידון בבוררות בהתאם להסכם שבין הנתבעת למבוטחים. ב"כ התובעת ימסור הודעת עדכון בתוך 30 ימים מהיום.

15. החזר אגרה לתובעת יעשה בהתאם לקבוע בתקנות.

16. התובעת תישא בהוצאות הנתבעת בגין הבקשה וזאת בסך 1,500 ₪. סכום זה ישולם בתוך 30 ימים מהיום.

ניתנה היום, כ"ד חשוון תשפ"א, 11
נובמבר 2020, בהעדר הצדדים.

[בעניין עריכה ושינויים במסמכי פסיקה, חקיקה ועוד באתר נבו – הקש כאן](#)

ערן אביטל 54678313-/
נוסח מסמך זה כפוף לשינויי ניסוח ועריכה